

LIST OTWARTY ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W SPRAWIE PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

Sygnatariusze:

Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych (FISE) z Warszawy

Fundacja Imago z Wrocławia

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych (DFOP) z Wrocławia

Fundacja Aktywizacja z Warszawy

Federacja MAZOWIA z Warszawy

Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych KAFOS z Katowic

Panie Posłanki, Panowie Posłowie,

Projekt Ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy to reforma, na którą od miesięcy czekają urzędy pracy, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i prywatne agencje zatrudnienia – a przede wszystkim ostateczni beneficjenci wszelkich zapisów, czyli bezrobotni. W imieniu sektora organizacji pozarządowych wyrażamy nasze zaniepokojenie sposobem przygotowywania ustawy i przeprowadzania konsultacji społecznych. Nie jesteśmy w tym odczuciu odosobnieni: podobne sygnały trafiają do nas także od przedstawicieli urzędów pracy oraz instytucji pomocy społecznej.

W przypadku NGO-sów doszło jednak do zaniedbań, które odbieramy jako brak szacunku do naszego sektora i spychanie go na margines działań publicznych. W procesie konsultacji społecznych projektu ustawy pominięta została Rada Działalności Pożytku Publicznego, co jest pogwałceniem zapisów ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Co więcej, konsultacje zostały ograniczone do kontaktu z wybranymi podmiotami (OFOP i WRZOS), z których pierwszy zostawił inicjatywę po stronie swoich członków (ustawa nie dotyczy wszystkich organizacji zrzeszonych w OFOP), a drugi nie potwierdza otrzymania zaproszenia do zgłoszenia uwag do projektu. Dodatkowo proces konsultacji realizowany był w okresie wakacyjnym i trwał jedynie 34 dni (od 31 lipca do 2 września 2013 roku, co można potwierdzić w harmonogramie procesu legislacyjnego na stronie internetowej MPiPS). Dlatego nawet organizacje powiadomione przez OFOP lub śledzące stale enuncjacje w Biuletynie Informacji Publicznej nie miały dość czasu na zabranie głosu w swojej sprawie.

W naszej opinii środowisko organizacji pozarządowych nie miało realnej szansy zostać wysłuchane, dlatego stawiani przed faktami dokonany zmuszeni jesteśmy skierować nasz list do Państwa wskazując jakie zmiany widzielibyśmy w projekcie, jaki trafił już do Sejmu i znajduje się obecnie w rękach Posłów. W Państwa rękach.

Nie mamy w planach zdewastować całego porządku ustawy i wydłużyć ponad miarę prac Podkomisji. **Nasze uwagi odnoszą się do ledwie dwóch rozdziałów (12a Program Aktywizacja i Integracja oraz 13c Zlecanie działań aktywizacyjnych), a konkretnie do 20 fragmentów zlokalizowanych na ledwie 7 stronach dokumentu projektu ustawy liczącego 100 stron. Proponowane przez nas zmiany nie mają wpływu na koszt realizacji założonych przez ustawę działań.** Celem naszych propozycji jest jedynie uelastycznienie niektórych zapisów i usunięcie nielogiczności, które osłabiają skuteczność wprowadzanych lub modyfikowanych zapisami ustawy instrumentów. W kilku przypadkach nasze propozycje mają także pomóc spełnić zapowiedzi Pana Ministra Władysława Kosiniaka-Kamysza

i Pana Ministra Jacka Męciny co do **wykorzystania potencjału organizacji pozarządowych w zakresie aktywizacji zawodowej osób oddalonych od rynku pracy** – szczególnie tych osób, którym publiczne służby zatrudnienia nie mogą zaproponować realnej pomocy.

Chcielibyśmy prosić Panie Posłanki i Panów Posłów o wsparcie naszych propozycji. Zwracamy uwagę na ich racjonalność, powściągliwość i wyważenie. A także na to, że po pierwsze: ułatwiają stosowanie lub zwiększają skuteczność Programu Aktywizacja i Integracja oraz zlecenia aktywizacji poza urzędy pracy z punktu widzenia bezrobotnych, samorządów lub urzędów. I po drugie: zapobiegają zupełnemu odsunięciu lub marginalizacji organizacji pozarządowych w procesie wspierania urzędów pracy w działaniach integracyjnych i aktywizacyjnych. Zmiany te nie przekreślą ani śmiałości, ani głębokości wprowadzanych przez projekt zmian oraz nie zmieniają faktu, że reforma urzędów pracy – jeśli okaże się sukcesem – otworzy nowy rozdział w historii polskich służb zatrudnienia. Zapewniamy, że wszystkim nam na takim sukcesie zależy.

UWAGI DO RZĄDOWEGO PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY
O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

L.p.	Strona dokumentu	Rozdział, artykuł i ustęp	Fragment do zmiany	Propozycja zmiany	Uzasadnienie
1	53	Rozdział 12a, Art. 62a ust 2	Do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja są kierowani bezrobotni, z uwzględnieniem profilu pomocy, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.	Do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja są kierowani bezrobotni, z uwzględnieniem profilu pomocy, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, a także osoby o orzeczonej niepełnosprawności i nie pracujące zarobkowo.	Zapis w projekcie sprawia, że osoby niepełnosprawne, które często nie korzystają ze świadczeń pomocy społecznej (pobierają rentę, więc ich dochody nie kwalifikują ich do wsparcia z pomocy społecznej, choć są relatywnie bardzo niskie uwzględniając koszty życia osoby niepełnosprawnej) nie będą mogły być odbiorcami Programu – według danych NSP 2011 tylko 2% niepełnosprawnych korzysta ze świadczeń pomocy społecznej, natomiast blisko 86% utrzymuje się z innych źródeł (pozostałe ok. 12,4% pracuje zarobkowo).
2	54	Rozdział 12a, Art. 62a ust 4-6	4. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych są realizowane przez powiatowy urząd pracy w ramach prac społecznie użytecznych, o których mowa w art. 73a. 5. Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, służące kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, mogą być realizowane w szczególności poprzez grupowe poradnictwo specjalistyczne, warsztaty trenerskie i grupy wsparcia, w wymiarze co najmniej 10 godzin tygodniowo. 6. Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych mogą być realizowane przez ośrodek pomocy społecznej lub podmioty, o których mowa w ust. 3.		Zapisy wskazują, że działania z obszaru aktywizacji zawodowej realizowane są przez PUP, natomiast działania z obszaru aktywizacji społecznej realizowane są przez OPS (lub NGO, jeśli OPS nie przystąpi do współpracy). W ramach działań z obszaru aktywizacji zawodowej mamy do dyspozycji wyłącznie prace społecznie użyteczne. Jednocześnie w art. 62b ust 3 znajdujemy zapis „w okresie udziału bezrobotnego w PAil PUP nie kieruje bezrobotnego do innych form pomocy, o których mowa w ustawie”, co oznacza, że elementem PAil nie mogą być działania związane z podnoszenie kwalifikacji zawodowych, ani działania z obszaru pośrednictwa pracy. Tymczasem OPS może realizować wyłącznie działania z obszaru integracji społecznej wykazane w art 62a ust 5, czyli grupowe poradnictwo specjalistyczne, warsztaty trenerskie grupy wsparcia. Wątpliwości budzi fakt wskazywania

					<p>wprost w ustawie rodzajów zadań bez uwzględnienia działań indywidualnych – takich, jak tworzenie IPD, konsultacje psychologiczne czy z obszaru doradztwa zawodowego lub prawnego, co w przypadku osób niepełnosprawnych jest niezwykle istotnym rodzajem wsparcia (konsultacje prawne z zakresu praw i uprawnień osób niepełnosprawnych). Zgodnie z zasadami oraz praktyką wsparcia, a także wieloletnim doświadczeniami należy uznać, że rozłączanie w ustawie działań aktywizacji społecznej od zawodowej oraz zamykanie możliwego katalogu form wsparcia jest błędne. Na skuteczności prowadzonych działań (zatrudnienie) największy wpływ ma odpowiednie planowanie oraz zindywidualizowany dobór narzędzi. Ustawa powinna określać obszary wsparcia, a nie precyzować jego formę. Wskazany powinien zostać oczekiwany rezultat, a dobór poszczególnych narzędzi powinien być zindywidualizowany i pozostawiony doświadczonej organizacji, gdzie przy jej wsparciu klient świadomie dokonuje wyboru form, które powinny doprowadzić do jego aktywizacji tak społecznej jak i w końcowym efekcie zawodowej.</p>
3	54 i 55	Rozdział 12a, Art. 62a ust 8 i art 62c ust 1	<p>Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, realizowane przez ośrodek pomocy społecznej, są finansowane ze środków budżetowych gminy i mogą być współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.</p> <p>Program Aktywizacja i Integracja jest finansowany ze środków Funduszu Pracy oraz budżetu gminy.</p>		<p>Sprzeczność dwóch ustępów – oba wskazują na różne źródła finansowania programu.</p>
4	54	Rozdział 12a, Art. 62a ust 9	<p>W przypadku niezawarcia z ośrodkiem pomocy społecznej porozumienia o realizacji Programu, o którym mowa w ust. 7, powiatowy urząd pracy w ramach środków Funduszu Pracy może zlecić realizację działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych podmiotom, o których mowa w ust. 3.</p>	<p>Powiatowy urząd pracy może zlecić realizację działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych podmiotom prowadzącym działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w ramach środków Funduszu Pracy.</p>	<p>Zapis wskazuje wyraźnie na dopuszczenie do udziału w programie NGO tylko, jeśli nie zostanie zawarte porozumienie z OPS. Zatem podmioty z ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie są dyskryminowane w procesie aktywizacji zawodowej i społecznej grup wykluczonych, podczas gdy w pracy z tymi grupami mają największe doświadczenie, wykwalifikowaną kadrę i osiągają najlepsze rezultaty. Sytuacja ta budzi największe wątpliwości jeśli chodzi o osoby niepełnosprawne, gdzie III sektor jest główną siłą realizującą zadania z obszaru aktywizacji społecznej i zawodowej dla tej grupy wykluczonej. Dla przykładu w 2011 roku statystyczny PUP zrealizował wsparcie indywidualne dla 49 osób niepełnosprawnych (18 769</p>

					<p>niepełnosprawnych w 380 PUP-ach i ich oddziałach), podczas gdy w Centrach Edukacji i Aktywizacji Zawodowej Osób</p> <p>Niepełnosprawnych prowadzonych przez Fundację Aktywizacja wsparciem indywidualnym zostało objętych średnio 530 osób niepełnosprawnych na Centrum (2 651 niepełnosprawnych w 5 Centrach). Udział osób niepełnosprawnych w szkoleniach realizowanych przez PUP wyniósł średnio 10 osób na PUP (3 999/380), podczas gdy w Centrach było to średnio 371 osób niepełnosprawnych na jedno Centrum. Należy zauważyć, że mówimy tu o dokonaniach TYLKO JEDNEJ organizacji pozarządowej!</p> <p>Skoro w momencie zawarcia porozumienia PUP z OPS, PUP nie może zlecić zadań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych organizacjom pozarządowym, to trzymając się przykładu podanego przez Pana Ministra Męcinę na jednym z poprzednich posiedzeń Podkomisji Sejmowej ds. Rynku Pracy, jeżeli PUP chciałby objąć działaniami integracyjnymi grupę 200 osób, ale OPS zawrze porozumienia na grupę tylko 40 osób, to PUP pozbawiony jest prawa do zawarcia innego porozumienia aby objąć działaniami integracyjnymi pozostałą grupę 160 osób. Jest to nie tylko nielogiczne, ale też nieracjonalne z powodów ekonomicznych i społecznych. PUP powinien mieć prawo zlecenia realizacji zadań, w zależności od sytuacji na lokalnym rynku, OPS lub NGO, albo OPS i NGO, albo OPS, albo NGO. Nie ma żadnego powodu, aby samorządowi ograniczać prawo wyboru realizatora zadań w powiązaniu z podpisaniem lub niepodpisaniem umowy PUP-OPS.</p>
5	55	Rozdział 12a, Art. 62a ust 12	W przypadku niezawarcia z ośrodkiem pomocy społecznej porozumienia o realizacji Programu, o którym mowa w ust. 7, powiatowy urząd pracy zawiera z ośrodkiem pomocy społecznej porozumienie o współpracy, w ramach którego strony uzgadniają kryteria doboru bezrobotnych do Programu Aktywizacja i Integracja oraz zakres i sposób wymiany informacji o jego uczestnikach.	Ustęp do usunięcia w całości	W przypadku zmiany zapisów ust. 9 dopuszczającego organizacje pozarządowe do realizacji zadań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych dany ustęp traci sens.
6	55	Rozdział 12a, Art. 62b ust 1	Realizacja Programu Aktywizacja i Integracja trwa 2 miesiące.	Realizacja Programu Aktywizacja i Integracja trwa 3 miesiące.	Prowadzone dotychczas podobne programy, np. w ramach projektów systemowych OPS, prowadzone były co najmniej 6 miesięcy, przy skuteczności ok. 30%. Bardzo wielu uczestników tych programów kierowanych było do kolejnych programów, co praktycznie skutkowało ich udziałem w danych

					programach przez okres 2 lat budżetowych. Skrócenie okresu aktywizacji i integracji będzie skutkowało fikcyjnością osiągniętych rezultatów. Może okazać się, że w pierwszym roku obowiązywania znowelizowanej ustawy PAiI zostaną objęci wszyscy trudni bezrobotni bez szansy na możliwość dalszej pracy z nimi w późniejszym czasie, przy prawie zerowej skuteczności. Okaze się, że mamy statystycznie rozwiązany problem trudnych bezrobotnych, gdyż zostaną skreśleni z listy objętych wsparciem, bez podjęcia pracy. Zamiast zaktywizowania trudnych bezrobotnych zasilą grupę osób utrzymywanych przez OPS.
7	55	Rozdział 12a, Art. 62b ust 2 pkt 1	podjąć decyzję o ponownym skierowaniu bezrobotnego do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja, jednak nie dłużej niż łącznie na okres do 6 miesięcy	podjąć decyzję o ponownym skierowaniu bezrobotnego do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja, jednak nie dłużej niż łącznie na okres do 12 miesięcy	j.w.
8	58	Rozdział 13c, Art. 66d ust 1	Marszałek województwa w ramach środków Funduszu Pracy, o których mowa w art. 109 ust. 2b, może zlecić wykonanie działań aktywizacyjnych agencji zatrudnienia, realizującej usługę pośrednictwa pracy co najmniej przez poprzedni rok kalendarzowy, potwierdzoną w złożonej marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia, zwanej dalej „realizatorem”.	Marszałek województwa lub starosta w ramach środków Funduszu Pracy, o których mowa w art. 109 ust. 2b, może zlecić wykonanie działań aktywizacyjnych agencji zatrudnienia, realizującej usługę pośrednictwa pracy co najmniej przez poprzedni rok kalendarzowy, potwierdzoną w złożonej marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia, zwanej dalej „realizatorem”.	Zapis umożliwi starostom samodzielne kreowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz indywidualne kształtowanie relacji bezpośrednio z realizatorami, decydując o warunkach zlecenia wykonania zadań w odniesieniu do indywidualnej sytuacji lokalnego rynku pracy i potrzeb osób korzystających z usług urzędu pracy.
9	59	Rozdział 13c, Art. 66d ust 2	Marszałek województwa lub starosta zawiera z wybranym realizatorem oraz z powiatowymi urzędami pracy umowę, zwaną dalej „umową o świadczenie działań aktywizacyjnych”.	Marszałek województwa wraz z powiatowymi urzędami pracy lub starosta zawiera z wybranym realizatorem umowę, zwaną dalej „umową o świadczenie działań aktywizacyjnych”.	j.w.
10	59	Rozdział 13c, Art. 66d ust 3	Działaniami aktywizacyjnymi obejmuje się długotrwale bezrobotnych, w tym bezrobotnych, dla których jest określony profil pomocy wskazujący na oddalenie od rynku pracy lub ograniczoną gotowość do powrotu na rynek pracy.	Działaniami aktywizacyjnymi obejmuje się poszukujących pracy i długotrwale bezrobotnych, w tym bezrobotnych dla których jest określony profil pomocy wskazujący na oddalenie od rynku pracy lub ograniczoną gotowość do powrotu na rynek pracy, skierowanych przez starostę w odniesieniu do indywidualnych potrzeb PUP.	Ze względu na zróżnicowaną sytuację w poszczególnych powiatach starosta będzie miał możliwość kierowania os. bezrobotnych lub poszukujących pracy indywidualnie do sytuacji w danym powiecie. Ponadto starosta będzie mógł w ten sposób organizować odrębne kontrakty sprofilowane dla poszczególnych grup os. znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, np. dla osób niepełnosprawnych. Umożliwi to specjalizację realizatorów kontraktów w zatrudnianiu poszczególnych grup. Osoby niepełnosprawne korzystają z możliwości rejestracji w PUP jako os. poszukujące pracy, ponieważ w ten sposób mogą korzystać z usług i instrumentów rynku pracy nie tracąc uprawnień rentowych.
11	59	Rozdział 13c, Art. 66d ust 4	Do realizatora kieruje się nie mniej niż 200 bezrobotnych, o których mowa w ust. 3, zarejestrowanych w jednym powiatowym Urzędzie pracy.	Ustęp do wykreślenia w całości lub przynajmniej do pozostawienia bardziej racjonalnego limitu liczby	Zapis faworyzuje duże agencje zatrudnienia, ogranicza swobodę działania samorządów, które mogłyby same przecież

				bezrobotnych na poziomie np. 20.	<p>zdecydować, jaką liczbę kontraktów wolą podpisać. Dodatkowo tworzy niepotrzebnie dodatkowe ogniwo pośrednie, które będzie niezbędne, jeśli przekazywanych będzie bardzo wielu bezrobotnych jednemu realizatorowi – bez korzyści dla bezrobotnych czy budżetu. Taki pośrednik może już na starcie postawić na aktywizację podgrup łatwiejszych do przywrócenia na rynek pracy – co grupy bardziej oddalone od rynku pracy postawi na straconej pozycji i ich członków pozbawi nadziei.</p> <p>Przy pozostawieniu zlecenia w gestii PUPów nie uda się zgromadzić tak wielu bezrobotnych z wielu szczególnych grup oddalonych od rynku pracy (np. byli więźniowie) – w wielu PUP-ach nie ma nawet tylu niepełnosprawnych bezrobotnych. To wymusza pojawienie się ogniwa operatora nawet tam, gdzie nie będzie to potrzebne.</p> <p>Ponieważ statystycznie środków wystarczy na zlecenie aktywizacji ok. 15 tys. oddalonych, to daje ok. 39 osób na PUP. Nawet, jeśli tylko 1/3 PUPów będzie kwalifikowała się do zlecenia, to oznacza, że 200-osobowe grupy będą tworzone z różnych powiatów – co eliminuje organizacje działające lokalnie chociaż nie wiadomo jaka z tego miałyby płynąć korzyść.</p>
12	59	Rozdział 13c, Art. 66e ust 2	Do zlecenia działań aktywizacyjnych są wybierane w pierwszej kolejności powiatowe urzędy pracy, które osiągnęły na dzień 31 grudnia roku poprzedniego wskaźnik procentowego udziału pracowników powiatowego urzędu pracy pełniących funkcję doradcy klienta w całkowitym zatrudnieniu na poziomie niższym niż 5 punktów procentowych poniżej średniego procentowego wskaźnika udziału pracowników uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy lub osiągnęły wskaźnik liczby bezrobotnych przypadających na jednego pracownika powiatowego urzędu pracy pełniącego funkcję doradcy klienta na poziomie wyższym niż 15% powyżej średniego wskaźnika liczby bezrobotnych uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy.	<p>Dodanie:</p> <p>Do zlecenia działań aktywizacyjnych są wybierane kolejności powiatowe urzędy pracy [...]. Starosta może zlecić działania aktywizacyjne w powiatach, które nie zostały objęte zlecaniem działań aktywizacyjnych przez WUP.</p>	<p>Taki zapis sprawia, że osoby szczególnie odległe od rynku pracy mieszkające w regionach o nieco lepszej sytuacji rynkowej nigdy nie uzyskają pomocy w ramach zlecania, mimo, że sytuacja osoby niepełnosprawnej, byłego więźnia, osoby cierpiącej na depresję czy osoby po epizodzie choroby psychicznej niezależnie od regionu kraju jest tak samo trudna niezależnie od tego, czy bezrobotni bliżsi rynkowi pracy radzą sobie lepiej czy gorzej.</p> <p>Po wprowadzeniu sugerowanej zmiany zapisu WUP będzie miał możliwość zastosowania nowego narzędzia w powiatach, w których skala problemów bezrobocia jest większa niż w innych. A jednocześnie starości uzyskają dostęp do nowego, skuteczniejszego narzędzia samodzielnego kształtowania polityki rynku pracy.</p>
13	59	Rozdział 13c, Art. 66e ust 3	Wojewódzki urząd pracy we współpracy z powiatowymi urzędami pracy (...)	Dodanie: Starosta lub Wojewódzki Urząd Pracy we współpracy z powiatowymi urzędami pracy (...)	j.w.
14	60	Rozdział 13c, Art. 66e ust 4	Wojewódzki urząd pracy przygotowuje (...)	Dodanie: Starosta lub Wojewódzki Urząd Pracy przygotowuje (...)	j.w.

15	61	Rozdział 13c, Art. 66f ust 3	Realizator jest obowiązany udostępnić marszałkowi województwa dane i dokumenty (...)	Realizator jest obowiązany udostępnić marszałkowi województwa i staroście dane i dokumenty (...)	j.w.
16	61	Rozdział 13c, Art. 66f ust 5	Do kontroli przeprowadzanej przez marszałka województwa przepisy art. 111 stosuje się odpowiednio.	Do kontroli przeprowadzanej przez marszałka województwa lub starostę przepisy art. 111 stosuje się odpowiednio.	j.w.
17	61	Rozdział 13c, Art. 66f ust 6	Marszałek województwa przesyła...	Marszałek województwa i starosta przesyła (...)	j.w.
18	61	Rozdział 13c, Art. 66g ust 3	W okresie udziału bezrobotnego w działaniach świadczonych przez realizatora w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie.	W okresie udziału bezrobotnego w działaniach świadczonych przez realizatora w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie z wyłączeniem dotacji na otwarcie działalności gospodarczej, dofinansowania stażu, dofinansowania do wyposażenia lub utworzenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej.	Zapis oznacza, że dla osób skierowanych do programu niedostępne będą działania z obszaru dotacji na rozpoczęcia działalności gospodarczej czy dofinansowania do utworzenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej. W przypadku osób niepełnosprawnych to oznacza, że nie ma mowy o płynnym wyjściu z bezrobocia: należy zakończyć program, wrócić na bezrobocie i dopiero wtedy starać się o dotację na otwarcie działalności gospodarczej, dofinansowania stażu, dofinansowania do wyposażenia lub utworzenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej. To opóźnienie marnuje sporą część efektu, jaki osiągnięto pracując z niepełnosprawnymi w ramach działań aktywizujących.
19	61	Rozdział 13c, Art. 66i ust 3	Wynagrodzenie jest wypłacane na wniosek realizatora, składany do wojewódzkiego urzędu pracy (...)	Wynagrodzenie jest wypłacane na wniosek realizatora, składany do wojewódzkiego urzędu pracy lub starostwa (...)	j.w.
20	61	Rozdział 13c, Art. 61b	Cały artykuł 61b	Artykuł do usunięcia w całości	Zaproponowane powyżej zmiany umożliwią starostom zlecenie działań aktywizacyjnych. Art. 61b jest przepisem martwym: od momentu wprowadzenia artykułu przeprowadzono w skali kraju tylko kilka konkursów, przy czym żaden z nich nie zakończył się nawiązaniem współpracy z agencjami zatrudnienia, ze względu na warunki określone w artykule.